

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Державний заклад "Луганський національний університет імені Тараса Шевченка"
Освітня програма	2292 Фінанси, банківська справа та страхування
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	072 Фінанси, банківська справа та страхування

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Державний заклад "Луганський національний університет імені Тараса Шевченка"
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	2292
Назва ОП	Фінанси, банківська справа та страхування
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	072 Фінанси, банківська справа та страхування
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Гриценко Лариса Леонідівна, Кривіцька Віта Сергіївна, Слатвінська Марина Олександрівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	28.02.2024 р. – 01.03.2024 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://luguniv.edu.ua/Attach/public_info/accred_op/2292/accred_op_072_finance_bac_vidomosti.pdf
Програма візиту експертної групи	https://luguniv.edu.ua/Attach/public_info/accred_op/2292/accred_op_072_finance_bac_program.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Загальне враження ЕГ щодо освітньої програми (ОП) «Фінанси, банківська справа та страхування» – позитивне. ОП, яка реалізується в Державному закладі "Луганський національний університет імені Тараса Шевченка" є актуальною, враховує Стратегію розвитку ЗВО, тенденції розвитку спеціальності, сучасні вимоги ринку праці та інтереси стейкхолдерів і відповідає критеріям акредитації. Цілі, ПРН, зміст та структура ОП реалізують завдання формування інтегральної компетентності, відповідають предметній області спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» та забезпечують придатність здобувачів до працевлаштування за фахом. ОП логічно побудована, формує гармонійний баланс між дисциплінами. ОП є перспективною в контексті задоволення кадрових потреб у фахових кадрах на ринку праці, у тому числі з урахуванням сучасних викликів у сфері теорії та практики фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, розроблена високопрофесійною робочою групою відповідно до вимог, що забезпечує випускникам доступ до реалізації себе на ринку праці. Форми і методи навчання й викладання ОК сприяють досягненню цілей та програмних результатів навчання, що зазначені в ОП. Вступникам забезпечено доступ до всієї необхідної інформації щодо правил прийому на ОП, вимог до зарахування, умови навчання на ОП тощо. Учасники освітнього процесу доступно і зрозуміло отримують інформацію щодо цілей, змісту та ПРН, критеріїв оцінювання в межах освітніх компонентів, які представлено у робочих навчальних програмах та силабусах навчальних дисциплін. У ЗВО створений та функціонує освітній портал, що забезпечує своєчасність та доступність усіх учасників освітнього процесу до необхідної інформації та зменшує витрачання часу на її пошук та обробку. В цілому забезпечується чіткість і валідність контрольних заходів та дотримання академічної доброчесності. Здобувачі реалізують своє право на формування індивідуальної освітньої траєкторії. В ЗВО створений та функціонує Центр психологічного відновлення та адаптації, що на постійній основі проводить консультативну підтримку усіх учасників освітнього процесу; Центр розвитку кар'єри. В ЗВО функціонує система Moodle, має місце належний рівень навчання й викладання за ОП, створення освітнього середовища, публічності і прозорості діяльності, які дають можливість здобувачам ОП досягти ПРН. Суттєвих недоліків, які мають системний характер та можуть вплинути на якість підготовки здобувачів за цією ОП, не виявлено. Слабкі сторони ОП не є суттєвими, перебувають у полі зору відповідальних осіб та не знижують загальне позитивне враження, а визначають вузькі місця й перспективи її подальшого розвитку. У цілому ОП, що реалізується в ЗВО, має достатній потенціал та ресурси для її подальшого інноваційного розвитку у напрямі формування конкурентних переваг цієї ОП. ЕГ підтверджує можливість підготовки на належному рівні здобувачів вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем за ОП «Фінанси, банківська справа та страхування».

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

В ОП чітко сформульована мета, що відповідає місії та стратегічним цілям розвитку університету. До обговорення ОП при формулюванні цілей та ПРН, а також при її перегляді та оновленні залучається широке коло стейкхолдерів. В ЗВО відбувається оперативне реагування на відгуки щодо змісту ОП, НП та врахування позицій і потреб здобувачів вищої освіти, роботодавців, випускників, академічної спільноти щодо напрямів покращення ОП. Представників здобувачів, випускників, наукової спільноти включено до складу групи розробників ОП. В ОП враховано український і зарубіжний досвід подібних ОП сфери фінансів, банківської справи та страхування (ЗУНУ, ДПУ, КНУ ім. Тараса Шевченка, НУ «Львівська політехніка», Краківського економічного університету, Лодзького університету, Жешувського університету). Представники зарубіжної академічної спільноти залучені до обговорення ОП. До викладання окремих тем запрошуються гостьові лектори з країн ЄС. ОП дозволяє здобувачам вищої освіти сформувати індивідуальну освітню траєкторію шляхом вибору ОК з широкого переліку навчальних дисциплін каталогу університету. Здобувачі ОП мають можливість навчатися (за необхідності) за індивідуальним графіком навчання. Проектною групою ОП регулярно організуються зустрічі із науковою академічною спільнотою, здобувачами, зовнішніми стейкхолдерами щодо оновлення ОП. Має місце рецензування РП НД. Викладання на ОП відбувається з використанням напрацювань, які опубліковані в журналах проіндексованих у МНБД Scopus та/або Web of Science та за результатами стажування/підвищення кваліфікації НПП, у тому числі за кордоном. На даній ОП реалізується можливість для проходження онлайн практики з отриманням сертифікатів. Наявність прозорої процедури конкурсного добору НПП, що дає можливість забезпечення необхідного рівня їх професіоналізму для ефективної реалізації освітньої програми. Здійснюється залучення професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців до проведення аудиторних занять. Наявність механізму заохочення НПП за результатами їх наукової діяльності. НПП мають можливість проходження курсів підвищення кваліфікації (стажування) як в Україні, так і в європейських ЗВО. В ЗВО наявні комп'ютерні класи з новим обладнанням (як результат грантової діяльності ЗВО). Аудиторії обладнані необхідними технічними засобами. Функціонує медіатека. Обладнані укриття. В Університеті сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми: як її змісту, так і процесів реалізації.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Слабкі: 1. В ОП недостатньо відображений регіональний контекст. 2. В ОП 2023 р. одним з розділів зазначено «Атестація», у НП 2023 р. йдеться про «Підсумкову атестацію». 3. В ЗВО передбачена можливість вибирати НД, запропоновані для інших рівнів вищої освіти, однак не передбачено можливість здійснювати вибір ВК в інших ЗВО. 4. В ЗВО за даною ОП відсутні довгострокові договори з бюджетними установами щодо проходження здобувачами

практики на їх базі. 5. Має місце невідповідність змісту за темами в силабусі та РП за ОК22 і застаріла інформація. 6. За ОК10, ОК13 не оновлюється рекомендована література, а за ОК5, ОК7, ОК25 не оновлена основна література. 7. В ЗВО не унормовано можливість проходження здобувачами онлайн практики. 8. Здобувачі не залучені до виконання НДР кафедри. 9. Низька активність здобувачів ОП щодо публікацій у закордонних виданнях та відсутня практика залучення їх до програм міжнародної академічної мобільності. 10. Не всі студенти знають про функціонування на кафедрі наукового гуртка. 11. Тематика наукових публікацій НПП не завжди дотична профілю дисципліни, що вони викладають (ОК4, ОК5, ОК11). 12. Відсутність практики стажування НПП на підприємствах, в установах та організаціях. 13. Відсутність практики залучення представників студентського самоврядування до оновлення ОП. Рекомендовано: 1. Уточнити регіональну особливість ОП. 2. У внутрішніх документах ЗВО внести корективи до НП ОП, змінивши назву «підсумкова атестація» на «Атестація» (до вересня 2024 р.). 3. Унормувати у внутрішніх документах можливість вибору ВК у інших ЗВО-партнерах (до вересня 2024 р.). 4. Розширити бази практик для здобувачів ОП за рахунок укладання договорів/меморандумів з бюджетними установами. 5. Оновити РП ОК22 та її наповнюваність за темами відповідно до сучасних реалій, більше уваги приділяти відповідності змістовного наповнення силабусу і РП (до вересня 2024 р.). 6. Актуалізувати список рекомендованої літератури в ОК10, ОК13 та основного блоку в ОК5, ОК7, ОК25 (до вересня 2024 р.). 7. Унормувати у внутрішніх документах ЗВО можливість проходження онлайн практики здобувачами (до вересня 2024 р.). 8. Активізувати діяльність щодо залучення здобувачів до виконання НДР кафедри. 9. Актуалізувати діяльність щодо залучення здобувачів до публікацій у закордонних виданнях, а також до міжнародної академічної мобільності, у т.ч. за рахунок запровадження віртуальної академічної мобільності. 10. Покращити інформування здобувачів щодо діяльності наукового гуртка кафедри та підвищити їх залученість до участі в ньому. 11. Посилити роботу щодо забезпечення дотичності публікацій НПП профілю дисциплін, які вони викладають за ОК4, ОК5, ОК11 (до вересня 2024 р.). 12. Активізувати роботу з роботодавцями в частині надання можливостей для НПП проходити курси підвищення кваліфікації на підприємствах, організаціях, банківських установах, страхових компаніях України. 13. Забезпечити на системній основі залучення представників студентського самоврядування до процедур оновлення ОП.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

ЕГ з'ясувала, що мета ОП полягає у підготовці кваліфікованих фахівців, які володіють фундаментальними знаннями та практичними навичками, здатних вирішувати складні спеціалізовані завдання та вирішувати практичні проблеми сфери фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку на макро- та мікроекономічному рівнях, та успішно працювати за спеціальністю на підприємствах, в організаціях і фінансових установах. Особливість даної ОП «Фінанси, банківська справа та страхування» полягає у її спрямуванні на вирішення задач щодо відновлення українських територій та здобуття здобувачами компетентностей для діяльності у післявоєнних умовах праці в сфері фінансів, банківської справи та страхування. Крім того, ОП детально розкриває очікувані ПРН визначені Стандартом вищої освіти (ПРН1-ПРН23). ОП з 2016 по 2023 рр. знаходиться за посиланням <http://surl.li/rfjvo>, НП - <http://surl.li/rqkek>. Варто зазначити, що ОП за змістом та цілями, практикоорієнтованістю та формуванням фахових компетентностей корелює із визначеною ЗВО місією, яка «полягає в забезпеченні підготовки конкурентоздатних фахівців на основі органічної єдності високоякісного студентоцентрованого навчання, наукової діяльності, розвитку соціальної активності, креативності, патріотизму», Стратегією розвитку Державного закладу «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» 2019 – 2025 роки (зі змінами) (https://luguniv.edu.ua/wp-content/uploads/2022/10/univ_development_strategy_2019-2025_zminy.pdf) та окресленими в ній пріоритетами стратегічного розвитку. Останні передбачають, у тому числі, активну інтеграцію до світового, європейського освітнього й наукового простору: міжнародне співробітництво, тощо, що дає можливість для подальшого вдосконалення ОП та спеціальності. В межах даної ОП до викладання окремих тем запрошуються гостьові лектори з країн Європейського Союзу.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Залученість стейкхолдерів до формування цілей ОП «Фінанси, банківська справа та страхування» підтверджено учасниками фокус-груп (роботодавцями, випускниками, здобувачами) і зазначено у відомостях про самооцінювання. Участь стейкхолдерів в перегляді ОП підтверджується також рецензіями (Хоми І, Шманьова С.) та

інформацією отриманою ЕГ в процесі вивчення ОП за роками (<http://surl.li/rfjvo>) і матеріалами отриманими на запит (витяги з протоколів засідання кафедри фінансів, обліку та банківської справи № 9 від 26 квітня 2022 року, № 7 від 28 лютого 2023 року, № 6 від 30 січня 2024 р.). Рекомендації стейкхолдерів в основному стосувалися розширення можливостей реалізації індивідуальної освітньої траєкторії, переліку ОК та розширення переліку ВК, передбачення можливості викладання дисциплін іноземними мовами та включення в каталог вибіркового ОК англійських ОК циклу професійної підготовки, додання ОК щодо використання технологій штучного інтелекту, внесення коректив щодо оновлення РП та списку літератури в них, змін до складу та змісту ОК, що безпосередньо пов'язано з формуванням визначених ПРН ОП тощо. Рекомендації стейкхолдерів розглядаються робочою групою, представниками кафедри, що підтверджено на зустрічах з академічним персоналом, роботодавцями, здобувачами. В ЗВО відбувається оперативне реагування на відгуки щодо змісту ОП, НП, врахування позицій і потреб здобувачів вищої освіти, роботодавців, випускників, академічної спільноти щодо напрямів покращення ОП. Представники здобувачів, випускників, наукової спільноти включено до складу групи розробників ОП. Представники зарубіжної академічної спільноти залучені до обговорення ОП. Врахування пропозицій від стейкхолдерів чи відмова від їх врахування обговорюється на засіданнях кафедри й зазначаються в протоколах. Перелічені факти дають підставу стверджувати, що пропозиції різних груп стейкхолдерів враховуються при формуванні цілей, ПРН, структури ОП, змістовного наповнення ОК.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

ПРН та цілі ОП визначені з урахуванням специфіки ринку праці, тенденцій розвитку спеціальності фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок, результатів обговорення ОП з зовнішніми стейкхолдерами (представниками наукової спільноти, роботодавцями, практиками, випускниками ОП). Це забезпечується завдяки постійній комунікації зі стейкхолдерами та проведенню моніторингу, що було підтверджено і під час зустрічей з фокус-групами, а також шляхом аналізу вакансій, запитів роботодавців, зокрема на платформах для пошуку роботи. В рамках реалізації ОП здійснюється тісна співпраця з банківським сектором, страховими компаніями, що дає змогу систематично аналізувати зміни на ринку праці, які вимагають від здобувачів володіння фундаментальними фаховими знаннями у сфері фінансів, банківської справи та страхування. В ОП враховано український і зарубіжний досвід подібних ОП сфери фінансів, банківської справи та страхування (ЗУНУ, ДПУ, КНУ ім. Тараса Шевченка, НУ «Львівська політехніка», Краківського економічного університету, Лодзького університету, Жешувського університету). Зарубіжна академічна спільнота (І. Брітченко) залучається до обговорення ОП та надання рекомендацій. Серед кращих практик, які були запозичені з інших подібних ОП, розподіл ОК за циклами та практика політики доброчесності. З НУ «Львівська політехніка» – проходження онлайн-практики здобувачами та отримання сертифікатів, що дозволяє враховувати виклики сучасності. Ознайомлення з сайтом ЗВО, ОП, НП, РП та силабусами ОК (https://luguniv.edu.ua/?page_id=11024), врахування інформації отриманої під час інтерв'ювання фокус-груп дозволили ЕГ виявити, що врахування сучасних тенденцій розвитку спеціальності знаходить втілення в тематиці курсових та кваліфікаційних робіт здобувачів. Дана ОП дозволяє випускникам даної ОП бути конкурентоспроможними на ринку праці, враховують тенденції розвитку спеціальності, ринку праці та галузевого контексту. Втім врахування регіонального аспекту в ОП не конкретизовано.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

ОП «Фінанси, банківська справа та страхування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти була вперше розроблена у 2016 р. з урахуванням Національної рамки кваліфікацій (далі НРК). Під час її функціонування ОП зазнавала декількох редакцій, які своєчасно враховували, як вимоги НРК, так і вимоги Стандарту вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», який затверджений Наказом МОН України від 24.05.2019 № 729 (<https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/05/28/072-finansi-bankivska-sprava-ta-strakhuvannya-bakalavr.pdf>). Розбіжності щодо окресленої відповідності відсутні. Окрім визначених Стандартом ПРН 01- ПРН 23, що відображають загальні та фахові компетентності, додаткових ПРН в ОП не передбачено. На підставі Постанови КМУ від 16.12.2022 р. № 1392 в ОП 2023 р. внесено корективи щодо назви спеціальності та змінено її на «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок». Стандарт за новою назвою спеціальності відсутній. ЕГ при встановленні відповідності ОП вимогам НРК, підтверджено, що змістовне наповнення ПРН узгоджується з дескрипторами та відповідає 6 рівню НРК в редакції Постанови КМУ «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» від 25.06.2020 № 519, а також дозволяє досягти ПРН, визначених Стандартом вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» за першим рівнем вищої освіти про що свідчить матриця забезпечення ПРН відповідними компонентами ОП; форма атестації здобувачів вищої освіти відповідає вимогам стандарту. ЕГ відзначає, що формування дескрипторів НРК «Знання», «Уміння/навички», «Комунікація» та «Відповідальність і автономія» забезпечено відповідними ПРН.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

В ОП «Фінанси, банківська справа та страхування» чітко сформульована мета, що відповідає місії та стратегічним цілям розвитку Державного закладу «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка». До обговорення ОП при формулюванні цілей та ПРН, а також при її перегляді та оновленні залучається широке коло стейкхолдерів. В ЗВО відбувається оперативне реагування на відгуки щодо змісту ОП, НП та врахування позицій і потреб здобувачів вищої освіти, роботодавців, випускників, академічної спільноти щодо напрямів покращення ОП. Представники здобувачів, випускників, наукової спільноти включено до складу групи розробників ОП. В ОП враховано український і зарубіжний досвід подібних ОП сфери фінансів, банківської справи та страхування. Представники зарубіжної академічної спільноти залучені до обговорення ОП. До викладання окремих тем запрошуюються гостьові лектори з країн Європейського Союзу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабкі: 1. В ОП недостатньо відображений регіональний контекст. Рекомендовано: 1. Уточнити регіональну особливість ОП з конкретизацією на діяльності фінансових установ, залученням наявних зв'язків із реальним фінансовим сектором регіону, внесенням відповідних змін в змістовне наповнення ОК.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Застосовуючи цілісний підхід при оцінюванні фактів та їхнього контексту й зважаючи на позитивні практики ЕГ зазначає, що ОП повністю відповідає якісним характеристикам за підкритеріями 1.1, 1.2, 1.4 та частково узгоджена за підкритерієм 1.3. Враховуючи принципи поваги до автономії ЗВО, ЕГ дійшла висновку, що ОП «Фінанси, банківська справа та страхування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти загалом відповідає Критерію 1 з недоліками, що не є суттєвими та можуть бути усунені в короткий термін. Рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1 є досяжними. Експертна група вважає, що даний критерій відповідає рівню В.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОП «Фінанси, банківська справа та страхування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти 2023 р. (<http://surl.li/rfjvo>) складає 240 кредитів ЄКТС. На формування компетентностей визначених стандартом вищої освіти за спеціальністю 072 першого рівня вищої освіти спрямовано загальний обсяг освітніх компонент обсягом 180,0 кредитів ЄКТС, що становить 75% обсягу ОП. Загальний обсяг вибіркового освітнього компоненту ОП 2023 р. становить 25% (60 кредитів ЄКТС). Обсяг ОК циклу загальної підготовки – 46 кредитів ЄКТС (19,2%), циклу професійної підготовки – 105,5 кредитів ЄКТС (44%), практична підготовка – 15 кредитів ЄКТС (6,3%), на ВК циклу загальної підготовки приходить 15 кредитів ЄКТС (6,25%), на ВК циклу професійної підготовки 45 кредитів ЄКТС (18,75%), що повністю відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти. Обсяг окремих ОК ОП становить від 3 до 10 кредитів ЄКТС (10 кредитів ЄКТС – ОК3, 7 кредитів – ОК8, ОК10; 9 кредитів ЄКТС – ОК30) і 13,5 кредитів приходить на ОК31. Вище зазначене відповідає Положенню про організацію освітнього процесу в ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» (<http://surl.li/nhnnun>), яке оприлюднено на офіційному сайті ЗВО. Загалом обсяг ОП та окремих ОК відповідає вимогам ст.5 п.4 Закону України «Про вищу освіту» (щодо обсягу ОП підготовки бакалаврів, <http://bitly.ws/DTKA>) та Стандарту вищої освіти першого (бакалаврського) рівня навчання за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», галузі знань 07 «Управління та адміністрування» (№ 729 від 24.05.2019 р., <http://surl.li/rikna>).

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених

цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз ОП, НП, структурно-логічної схеми (п.2), дозволили ЕГ встановити, що зміст ОП (https://luguniv.edu.ua/?page_id=61058; <http://surl.li/gfjvg>) має чітку структуру. ОК, які включені до ОП, складають взаємопов'язану систему. ОП має структурний поділ на обов'язкові ОК та ВК, у свою чергу обов'язкові ОК поділяються на дисципліни циклу: загальної підготовки (ОК1-ОК8), професійної підготовки (ОК9-ОК28). Практична підготовка - ОК29, ОК30. Атестація - ОК31. ВК поділяються на дисципліни циклу: загальної підготовки (ЗП) та професійної підготовки (ПП). Втім, якщо в ОП 2023 р. зазначено «Атестація», то у НП 2023 р. йдеться про «Підсумкову атестацію». ЕГ встановлено, що ОП є структурованою за курсами і семестрами, а в структурно-логічній схемі чітко прослідковуються взаємопов'язаність ОК усіх виділених в ОП циклів. У 1 семестрі здобувачі опановують ОК циклу ЗП (ОК2, ОК3, ОК6, ОК7, ОК8) та ПП (ОК9, ОК10); у 2 - ОК циклу ЗП (ОК1, ОК2, ОК3, ОК8) та ПП (ОК11, ОК12, ОК26). Опанування ВК починається з 3-го семестру. У 3-у семестрі обирають 2ВК ЗП та 5 ВК ПП, ОК циклу ПП (ОК13, ОК15); у 4 - ОК циклу ПП (ОК14, ОК15, ОК16, ОК19, ОК20) та по 1 ВК з циклу ЗП та циклу ПП; у 5 – ОК циклу ПП (ОК17, ОК18, ОК21) та 2 ВК з циклу ЗП та циклу ПП; у 6 - ОК циклу ЗП (ОК3, ОК4, ОК5), ОК29 та 5 ВК циклу ПП; у 7 - ОК циклу ЗП (ОК3), ОК циклу ПП (ОК22, ОК23, ОК24, ОК28, ОК27) та 2 ВК циклу ПП; у 8 - ОК циклу ЗП (ОК3), ОК циклу ПП (ОК25), ОК30, ОК31. Ця послідовність ОК, ВК дозволяє здобувачам набутти ЗК і послідовно перейти до професійних компетентностей, у т.ч., шляхом вибору індивідуальної освітньої траєкторії. Аналіз РП, силабусів НД (<http://surl.li/qiwlw>, Moodle), дозволив ЕГ пересвідчитись у тому, що кожен з ПРН охоплений змістом ОП. ОК25, ОК9, ОК17 дозволяють досягати ЗК14, ПРН 23 шляхом запровадження фізичні активності, вправ енерджайзерів для підвищення рухової активності під час занять, відео презентації про відомих страховиків, банкірів, офісів компаній, музеїв страхування, страхових виставок; акценту на важливості освіти та фінансового благополуччя й здорового способу життя; майстер-класів розробки власних проектів на тему впливу здорового способу життя на професійну діяльність і суспільні цінності та інші активності. Цей ПРН посилюється відповідною ВК з каталогу вибіркового НД (21 <http://surl.li/rimig>). Матриця відповідності ПРН компонентам ОП за ОК містить відображення такої відповідності за ІК, що виділена в ОП, як здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов, необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності. Аналіз матриці забезпечення ПРН відповідними ОК ОП дозволив ЕГ підтвердити, що кожен ПРН реалістично охоплений змістом ОП. ОК ОП дозволяють досягти заявлених цілей, ПРН.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Експертна група на підставі аналізу ОП, НП і відомостей про самооцінювання ОП «Фінанси, банківська справа та страхування» пересвідчилася, що зміст ОП відповідає предметній області спеціальності 072 – Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок, адже знаходиться в її площині та реалізується шляхом опанування низки відповідних ОК (ОК9-ОК31) та ВК. Підставою для такого висновку є представлена у Відомостях про самооцінювання інформація про цілі навчання, теоретичний зміст предметної області, методи, методики та технології, інструменти та обладнання, перелік ОК практичної спрямованості, які за своїм змістом мають тісний зв'язок зі спеціальністю, а також систематизація інформації отриманої під час зустрічей з фокус-групами. Обов'язкові та вибіркові компоненти, а також їх змістовне наповнення спрямовані на формування у здобувачів відповідних компетентностей, цілісної системи знань. Теоретичний зміст предметної області розкривається такими ОК як: ОК9, ОК15, ОК16, ОК17, ОК18, ОК19, ОК20, ОК21, ОК22, ОК23, ОК24, ОК25, ОК27, ОК 28 тощо та низкою ВК. Тоді як методи, методики і технології розкриваються як зазначеними ОК так і під час проходження практик. Застосовувати і використовувати інструменти та обладнання здобувачі навчаються як при опануванні ОК, так і вивчаючи ВК. Дисципліни професійної підготовки, а також фінансово-економічна практика, комплексна практика з фаху відповідають предметній області спеціальності 072 -Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок. ОП дає змогу здобувачам опанувати теоретичні знання та отримати практичні навички у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, що корелюють з потребами спеціальності. В цілому зміст ОП спрямований на набуття здобувачами компетентностей, необхідних для подальшої професійної діяльності.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

ЗВО визначає вибірковою складовою пунктом 4 Положення про організацію освітнього процесу в (<http://surl.li/nhnun>) в обсязі не менше 25% навчального навантаження ОП та пропонує зручні й зрозумілі процедури вибору здобувачами вищої освіти індивідуальної освітньої траєкторії. Процедура обрання передбачає, що здобувачі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти здійснюють запис протягом першого – другого тижнів травня. В ЗВО передбачена можливість вибирати навчальні дисципліни, запропоновані для інших рівнів вищої освіти, однак не передбачено можливість здійснювати вибір ВК у інших ЗВО. Процедура вибору регламентується положенням «Про організацію освітнього процесу»: <http://surl.li/nhnun> (п.4), Порядком запису здобувачів вищої освіти ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» для вивчення дисциплін вільного вибору <http://surl.li/nickz>, процедурою обрання здобувачами вищої освіти ОК вільного вибору: <http://surl.li/niclw>, процедурою формування переліку вибіркового ОК: <http://surl.li/qcvzh>. Здобувачі знайомляться з переліком ВК для відповідної ОП, що розміщується у Google-формі, яка створюється директором навчально-наукового інституту

з'ясовано під час роботи у фокус-групах та при опрацюванні документів ЗВО). Крім того інформацію щодо вибору та процедур його здійснення, до здобувачів доводять гарант ОП (надаючи консультації), НПП, тьютор, працівники директоратів, які знайомлять студентів з анотаціями й силабусами ВК, що також розміщуються на освітньому порталі університету (<http://surl.li/rilyg>). До вибору пропонується більше 900 дисциплін (підтверджено під час зустрічі зі здобувачами). Перелік ВК для здобувачів першого (бакалаврського) рівня на 2023-2024 н.р. знаходиться за посиланням (<http://surl.li/qmijo>), ВК ЗП та ВК проф. підготовки 2023-2024 років налічує 115 та 44 ВК відповідно (<http://surl.li/rimig> ; <http://surl.li/rimhl>). Кількість ВК за семестрами визначаються ОП та НП. Вибір знаходить відображення в індивідуальних планах. Факт реального вибору ВК також підтверджується проведенням аналізом індивідуальних навчальних планів здобувачів (надано на запит ЕГ) і інформацією, яку надали здобувачі. Формування індивідуальної освітньої траєкторії на ОП відбувається і при виборі здобувачами баз практик, теми курсової роботи, форм самостійної роботи під час вивчення ОК, а також здобувачі мають можливість самостійного вибору напрямів проходження різних видів неформальної освіти. З'ясовано, що за ВК професійного спрямування навчання здійснюється навіть якщо ВК обрав один здобувач (визначається рішенням ради навчально-наукового інституту), тоді як за ВК циклу ЗП формування груп відбувається з урахуванням вимог щодо кількості здобувачів у групі (не менше 10 здобувачів). Якщо при виборі ВК ЗП група не сформувалася, то здобувач здійснює повторний вибір. Робота з фокус-групами дозволила ЕГ пересвідчитись, що за цією ОП функціонує реально діюча процедура формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

ОП, яка реалізується в ЗВО, передбачена практична підготовка (п. 3.7. Положення про організацію освітнього процесу в ДЗ „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка” (<http://surl.li/nhnun>)), як обов'язковий компонент навчального процесу, який має за мету набуття здобувачем вищої освіти професійних навичок і вмінь для подальшого використання їх у реальних виробничих умовах, виховання потреби систематично поновлювати власні знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності. Під час вивчення дисциплін циклу загальної і професійної підготовки передбачені практичні заняття. За ОП, НП передбачено два види практики – фінансово-економічну практику у 6 семестрі, комплексну практику з фаху у 8 семестрі. Загальний обсяг практики 15 кредитів ЄКТС (6 та 9 відповідно), що є достатнім для здобуття професійних компетентностей за фахом. Серед основних баз для проходження практики: АТ КБ «Приватбанк», ТОВ «ПромЕлектроСервіс», ДП ВКФ «ШАТЛ», ТОВ «Семіол», ПрАТ Страхова компанія «ПЗУ УКРАЇНА», ТОВ «ВМР Груп», ТОВ Фірма «РУБІН» (<http://surl.li/qiwlml>). Організацію практичної підготовки здобувачів регламентують Положення про організацію та проведення практики здобувачів вищої освіти у ЛНУ ім. Тараса Шевченка (<http://surl.li/qircx>). При формуванні програм практики враховуються рекомендації роботодавців/практиків, що дозволяє відобразити тенденції розвитку фінансової сфери. Під час проходження практики здобувачам призначають керівника практики від кафедри і від бази практики, що сприяє покращенню комунікації, участі останніх у формулюванні цілей і завдань практичної підготовки та її змісту. Після закінчення терміну практики здобувачі формують та захищають звіт, або складають підсумковий контроль на підставі звіту. Під час зустрічі здобувачі зазначили, що отримали сертифікати про проходження практики від підприємств, установ, організацій та були звільнені від підготовки звіту та виступу на підсумковій конференції. Вони подавали на кафедру щоденник та сертифікат про проходження практики, в якому зазначено підсумкову оцінку, суму балів, які НПП переносить до відомості про проходження практики. Ця процедура прописана в силабусах та РП ОК “Комплексна практика з фаху” (<http://surl.li/rfjhj>). Однак ЕГ з'ясовано, що при наявності вільного вибору баз практики, відсутні довгострокові договори з бюджетними установами щодо проходження здобувачами практики на їх базі, і здобувачам доводиться звертатися до установ в індивідуальному порядку, також не передбачено проходження здобувачами ОП практики, стажування за кордоном. Практична підготовка дозволяє забезпечити низку компетентностей: ЗК2, ЗК3, ЗК5, ЗК8, ЗК10-12, ЗК14, СК3-7, СК9-11, ПРН4, ПРН 5, ПРН 7-10, ПРН12, ПРН14, ПРН 16-20, ПРН22. Робота в фокус-групах дозволила виявити високий рівень задоволеності здобувачів та випускників отриманими знаннями. Члени ЕГ дійшли висновку, що ОП передбачає практичну підготовку здобувачів, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Набуття soft skills здобувачів ОП відбувається під час навчання, що демонструє матриця відповідності компетентностей освітнім компонентам ОП, які зазначені в ОП і формуються в межах ОК, зокрема: ЗК1(здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу), ЗК8 (здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел), ЗК9 (здатність бути критичним і самокритичним), ЗК10 (Здатність працювати у команді), СК9 (Здатність здійснювати ефективні комунікації) тощо. Наведені компетентності корелюють з відповідними ПРН, що визначені ОП і досягнення яких забезпечується наступними обов'язковими ОК, наприклад ОК3, ОК4, ОК24, ОК21, ОК14 тощо. Під час зустрічі зі здобувачами ЕГ з'ясовано, що при викладанні дисциплін проводиться робота в командах, вирішуються кейси, відбуваються дискусії. Зустріч з НПП дозволила ЕГ пересвідчитись в тому, що за цією ОП проводяться заходи та розробляються завдання для здобувачів, які формують умови для набуття ними соціальних навичок, застосовуються такі методи як проблемні лекції, дискусії та дебати, кейс-метод, підготовка здобувачами презентацій, виконання індивідуальних і групових навчальних завдань тощо. Це дозволяє сформувати у здобувачів такі соціальні навички як: відповідальність, тайм-менеджмент, націленість на результат, комунікабельність, самоорганізація, самоуправління, креативність тощо. Здобувачі також розвивають soft skills під час участі у

науковому гуртку та науково-практичних конференціях, що формують ораторські та комунікативні здібності, уміння презентувати і переконувати.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт на момент формування та оновлення ОП й до сьогодні в Україні не розроблено.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

ЕГ аналізувала відповідність фактичного навантаження здобувачів ОП (<http://surl.li/rfjvo>) плановому на основі НП (<http://surl.li/rqkek>), змісту РП НД, документів наданих за додатковим запитом (індивідуальні навчальні плани здобувачів, тощо). Відповідно до навчального плану ОП «Фінанси, банківська справа та страхування» загальний обсяг становить 7200 год / 240 кредитів ЄКТС. На аудиторну роботу передбачено 2542 год (лекції, практичні/семінарські), що становить 35,3 % та 4658 год або 64,7 % на самостійну роботу, яка розподіляється як 88,75 % за обов'язковими компонентами та 11,25 % за вибірковими. На практичне навчання (ОК29 та ОК30) відведено 450 год, що становить 6,25% від загального обсягу годин. Це відповідає внутрішній нормативній базі ЗВО, а саме Положенню про організацію освітнього процесу. Під час зустрічі зі здобувачами ЕГ пересвідчилася у достатньому ступені рівномірності розподілу фактичного навантаження протягом семестрів та можливості успішного поєднання навчання з частковим працевлаштуванням, а також у тому, що у здобувачів відсутні нарікання та скарги щодо їх аудиторного навантаження, часу на самостійну роботу. Фактів надмірного навантаження на здобувачів вищої освіти ЕГ не встановила. Обсяг ОП та окремих освітніх компонент в цілому реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, кількість аудиторної роботи по відношенню до самостійної є збалансованою та достатньою для того, щоб забезпечити досягнення заявлених в ОП цілей та ПРН.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка за дуальною формою на даній ОП не запроваджена.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Структура та зміст ОК регулярно переглядаються, оновлюються з метою забезпечення їх відповідності потребам ринку праці, рекомендаціям стейкхолдерів. ОП має логічну, збалансовану структуру, набір компетентностей і ПРН, що відповідають першому (бакалаврському) рівню вищої освіти. ОП дозволяє здобувачам вищої освіти сформувати індивідуальну освітню траєкторію шляхом вибору ОК. Здобувачі ОП мають можливість навчатися (за необхідності) за індивідуальним графіком навчання.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Слабкі: 1. В ОП 2023 р. одним з розділів зазначено «Атестація», тоді як у НП 2023 р. йдеться про «Підсумкову атестацію». 2. В ЗВО передбачена можливість вибирати навчальні дисципліни, запропоновані для інших рівнів вищої освіти, однак не передбачено можливість здійснювати вибір ВК в інших ЗВО, при тому, що заклад та кафедра мають тісні взаємозв'язки з українськими та зарубіжними ЗВО. 3. В ЗВО за даною ОП відсутні довгострокові договори з бюджетними установами щодо проходження здобувачами практики на їх базі, і здобувачам доводиться звертатися до установ в індивідуальному порядку, також не передбачено проходження здобувачами ОП практики, стажування за кордоном, тоді як дана потреба в реаліях сьогодення виникає. Рекомендовано: 1. З метою відповідності термінології, яка застосовується у документах ЗВО (ОП, НП тощо) ЗУ «Про вищу освіту» (стаття 6. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18?find=1&text=%D0%B0%D1%82%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F#w1_1) рекомендується у внутрішніх документах внести корективи до НП ОП, змінивши назву «підсумкова атестація» на «Атестація» (до вересня 2024 р.). 2. ЗВО унормувати у внутрішніх документах можливість вибору ВК у інших ЗВО-партнерах (до вересня 2024 р.). Адаже ЗВО має гарно налагоджені партнерські відносини з низкою ЗВО, що має потенціал до розширення можливостей вибору ВК. 3. Розширити бази практик для здобувачів ОП за рахунок заключення

договорів/меморандумів з бюджетними установами. Унормувати питання щодо проходження здобувачами ОП практики, стажування за кордоном.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Застосовуючи цілісний підхід при оцінюванні фактів та їхнього контексту й зважаючи на позитивні практики ЕГ зазначає, що ОП повністю відповідає якісним характеристикам за підкритеріями 2.1-2.3, 2.6-2.9 та частково узгоджена за підкритерієм 2.4, 2.5. Враховуючи принципи поваги до автономії ЗВО, ЕГ дійшла висновку, що ОП «Фінанси, банківська справа та страхування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти загалом відповідає Критерію 2 з недоліками, що не є суттєвими та можуть бути усунені в короткий термін. Рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2 є досяжними. Експертна група вважає, що даний критерій відповідає рівню В.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання за ОП є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень. Усі вимоги до вступних випробувань щорічно оновлюються та оприлюднюються на сайті університету у розділі «Вступнику» (<http://surl.li/qcsde>). Уся інформація щодо прийому розміщується на офіційному вебсайті ЛНУ імені Тараса Шевченка та вносяться до ЄДЕБО впродовж місяця після набрання чинності Порядком прийому.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому на навчання за ОП враховують особливості самої ОП. Правила прийому для здобувачів вищої освіти Університету розробляються, затверджуються та оприлюднюються відповідно до чинних вимог. Вступ на навчання до ЛНУ імені Тараса Шевченка для здобуття освітнього ступеня “бакалавр” за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування здійснюється на конкурсній основі та відповідно до «Правил прийому до ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»: (<http://surl.li/qmqkl>) розроблених Приймальною комісією ЛНУ імені Тараса Шевченка (від 28.04.2023р.): У 2023 році вступ на основі повної загальної середньої освіти здійснювався за сертифікатом ЗНО 2020, 2021 або НМТ 2022, 2023, мотиваційним листом. Правилами прийому на навчання за ОП визначено строки прийому та необхідні для вступу документи.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Документами, що регулюють питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, та знаходяться у вільному доступі на сайті університету є: Процедура визнання результатів навчання, здобутих шляхом формальної освіти (<http://surl.li/qnryw>) та Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом формальної, неформальної та/або інформальної освіти (<http://surl.li/qldrb>). Оцінити практики визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, ЕГ не вдалося, оскільки фактів їх застосування під час реалізації цієї ОП не було.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

ЕГ з'ясувала, що у ЛНУ імені Тараса Шевченка практика визнання результатів навчання, отриманих у неформальній/інформальній освіті на ОП є та регламентована Положенням про порядок визнання результатів

навчання, здобутих шляхом формальної, неформальної та/або інформальної освіти в ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» (<http://surl.li/qldrb>). Загальний обсяг ОК, що їх зараховують здобувачу вищої освіти за підсумками визнання результатів неформального та/або інформального навчання, не може перевищувати 35 % ОП. Під час зустрічі зі здобувачами ЕГ встановила, що під час вивчення ОК «Бюджетна система» один зі здобувачів успішно завершив онлайн-курс «Бюджетний процес – основи» від EdEra – української студії онлайн-освіти й отримав додаткові бали. Також у рамках ОК «Гроші та кредит» додаткові бали були зараховані за успішне завершення онлайн курсу «Просто про гроші» від Prometheus: (<http://surl.li/qlovm>).

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

У ЛНУ імені Тараса Шевченка визначені чіткі та зрозумілі правила прийому, переведення, поновлення та визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, а також процедури визнання неформальної освіти. Усі необхідні документи, які містять інформацію щодо вступу, визнання результатів неформальної освіти та академічної мобільності розміщено у вільному доступі на сайті ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Слабкі: 1. Незважаючи на наявність процедури визнання неформальної освіти та процедури зарахування результатів навчання, отриманих під час академічної мобільності, не всі учасники освітнього процесу ознайомлені з такими можливостями. Рекомендовано: 1. З метою стимулювання участі студентів у заходах неформальної освіти та програмах академічної мобільності рекомендовано ознайомити усіх учасників освітнього процесу з напрямками та можливостями таких заходів, а також процедурами зарахування, отриманих з їх допомогою результатів навчання, відобразивши ці процедури у силабусах навчальних дисциплін до початку першого семестру 2024-2025 навчального року.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Застосовуючи цілісний підхід при оцінюванні фактів та їхнього контексту й зважаючи на сильні сторони і позитивні практики ЕГ зазначає, що ОП повністю відповідає якісним характеристикам за підкритеріями 3.1,3.2 та частково узгоджена за підкритеріями 3.3 та 3.4. Враховуючи принципи поваги до автономії ЗВО, ЕГ дійшла висновку, що ОП «Фінанси, банківська справа та страхування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти загалом відповідає Критерію 3 з недоліками, що не є суттєвими та можуть бути усунені в короткий термін. Рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3 є досяжними. Експертна група вважає, що даний критерій відповідає рівню В.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Навчання в ЗВО і за даною ОП регламентується Положенням про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/nhnnun>), здійснюється за такими формами: очна (денна), заочна. Організацію навчання за заочною формою регламентує Положення про заочну форму навчання в ЛНУ ім. Тараса Шевченка (<http://surl.li/riugr>) відповідно до якого освітній процес в університеті здійснюють за такими формами: навчальні заняття (лекції, самостійна робота, індивідуальні завдання, практичні заняття, консультації тощо); дослідницька робота здобувачів вищої освіти; самостійна робота; практична підготовка; контрольні заходи. Положенням про організацію та проведення практики здобувачів вищої освіти в ДЗ „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка” (<http://surl.li/qirgex>) регламентовано реалізацію практичної підготовки. Втім даним положенням не передбачено можливість та не унормовано процедуру онлайн-практики для здобувачів, хоча такі приклади з отриманням сертифікатів мають місце на ОП. НПП мають право самостійно обирати методи навчання та викладання відповідно до принципів академічної свободи, що було підтверджено під час зустрічі з НПП. Форми та методи навчання і викладання зазначені в ОП, РП НД, силабусах, які розміщені на сайті ЗВО (https://luguniv.edu.ua/?page_id=11024).

Аналіз їх змісту показав, що навчання за ОП реалізоване у формах лекцій, семінарів/практичних занять, самостійної роботи. У процесі роботи в фокус-групах з'ясовано, що застосовуються такі методи навчання, як написання есе, підготовка презентацій, розв'язування розрахункових задач та ситуаційних вправ, дискусії, кейс-метод, тощо. Практична підготовка (ОК29, ОК30) є обов'язковими ОК. Ознайомлення здобувачів з методами навчання і викладання відбувається на першому занятті. Реалізація ОК 9 дозволяє довести до здобувачів інформацію щодо особливостей організації освітнього процесу в ЗВО, на ОП. Для з'ясування відповідності форм і методів навчання вимогам студентоцентрованого підходу здійснюється опитування про що свідчать отримані результати задоволеності консультаційною, організаційною, освітньою підтримкою тощо (<http://surl.li/gerol> ; <http://surl.li/gerol>). Студентоцентрований підхід підтверджено здобувачами під час зустрічей, а також встановлено, що досягнення визначених ПРН в освітньому процесі здійснюється з використанням елементів дистанційних та інтерактивних технологій (платформа ZOOM тощо). Академічна свобода досягається через надання здобувачам доступу до наукової інформації, консультування щодо проведення досліджень. Здобувачі мають право вільно обирати форму навчання, наукового керівника кваліфікаційної роботи, тему курсової та кваліфікаційної роботи, базу практики, ВК. Втім під час зустрічей з'ясовано, що здобувачам не надається право вільного вибору керівника курсової роботи і його призначає кафедра. Загалом методи навчання і викладання на ОП дозволяють реалізувати принципи академічної свободи, оскільки передбачається їх максимальна варіативність, урахування викладацької майстерності.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Усім учасникам освітнього процесу інформація щодо організації та змісту освітнього процесу, мети, ПРН, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих ОК у формі силабусів та РП НД надається НПП перед початком відповідного семестру та розміщується на офіційному сайті й в системі Moodle (https://luguniv.edu.ua/?page_id=11024). Доступ до освітнього порталу (логін, пароль) здобувачі отримують під час навчання (<http://surl.li/dqwrq>). ЕГ були проаналізовані силабуси, РП НД та НП. Виявлено, що має місце невідповідність змісту за темами в силабусах та відповідних їм РП НД за окремими ОК (наприклад «Податкова система») і застаріла інформація. Під час зустрічі із здобувачами, було з'ясовано, що вони були проінформовані про цілі, зміст та ПРН, порядок та критерії оцінювання навчання на першому занятті, а також мали вільний доступ до ОК та ВК в межах ОП. Між здобувачами та НПП має місце постійний зв'язок у формі надання консультацій в онлайн режимі із використанням різних соціальних мереж та електронної пошти. Інформування здобувачів ОП реалізується так: ОК ОП наявні у вільному доступі на сайті ЗВО; до початку навчального року затверджуються РП НД, які представлено на сайті та знаходяться у вільному доступі на відповідних кафедрах. Порядок та критерії оцінювання регулюються п.3.8 Положення про організацію освітнього процесу та представлені у РП і силабусах НД. ЕГ вважає, що конкретизації/уточнення потребує питання щодо максимальних балів з есе, адже на різних сторінках силабусів зазначено 4 та 5 балів одночасно. Порядок оцінювання знань здобувачів здійснюється за кредитно-модульною системою організації освітнього процесу і застосовується 100-бальна шкала ECTS. Під час зустрічі із фокус групами з'ясовано, що рівень задоволеності здобувачів методами навчання і викладання дисциплін на ОП визначається через проведення анкетування (<http://surl.li/qiwhw> ; <http://surl.li/gerol>). Здобувачі позитивно оцінили задоволеність навчанням на ОП.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Поєднання навчання та досліджень під час реалізації ОП відбувається шляхом самостійної роботи над проектами і дослідженнями за окремими ОК та ВК. На кафедрі фінансів, обліку та банківської справи, яка є випусковою функціонує науковий гурток відповідно до положення (<http://surl.li/gixan>), що дозволяє виявляти та залучати обдаровану молодь до наукової діяльності, здійснювати поглиблене вивчення здобувачами 07 галузі, набувати навичок науково-дослідної роботи та застосування отриманих знань на практиці, обговорювати актуальні проблеми в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку й розширювати загальний і професійний світогляд здобувачів. Втім, під час зустрічі зі здобувачами з'ясовано, що не всі вони знають про його функціонування. Виявлено, що здобувачі беруть участь у науково-практичних конференціях (<http://surl.li/ginrb> ; наприклад, Зайцев Г.В. Теоретичний аспект конкурентоспроможності підприємств. Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасний менеджмент економічних систем в координатах парадигми сталого розвитку», що підтверджено під час зустрічі), а також залучені до проведення Днів науки, участі у вікторинах (2 місце на Всеукраїнській вікторині зі страхування <http://surl.li/nbnnk>) та своєчасно отримують проінформацію про науково-практичні заходи, які організовує ЗВО. Здобувачі мають можливість користуватися цифровим репозитарієм, медіатекою, сайтом бібліотеки ЗВО, отримати доступ до наукометричних баз даних у віддаленому режимі (Web of Science, Scopus та ін.) (з'ясовано під час демонстрації матеріальної бази). Критеріями оцінювання передбачені бали за підготовку та публікацію тез здобувачів, що дозволяє поєднувати навчання і дослідження. Однак, з'ясовано, що здобувачів не залучають до виконання НДР кафедри. Що стосується проходження здобувачами практики, то вона має фахове спрямування, адже передбачено можливість обрати страхову сферу, банківську сферу тощо. З'ясовано під час зустрічі з роботодавцями та науковою спільнотою, що співпраця із зарубіжними партнерами створює перспективи для залучення грантів (над чим саме і працюють НПП кафедри).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Процедура оновлення змісту ОК регламентована Положенням про робочу програму освітнього компонента в ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» (<http://surl.li/niflc>) відповідно до якого поточні зміни до РП ОК (уточнення системи контролю й оцінювання знань, перелік основної й додаткової літератури та ін.) за необхідності вносять щороку до початку нового навчального року (травень – червень) і затверджують на засіданні кафедри, а також Положення про розроблення, затвердження, оновлення змісту та закриття ОП у ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» (<http://surl.li/nifhr>). За інформацією отриманою під час зустрічей оновлення змісту освіти за ОП реалізується шляхом урахування сучасних наукових досягнень та інноваційних практик у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, зокрема, внаслідок отримання та апробації наукових здобутків НПП у фахових виданнях, виданнях, що включені до наукометричних баз даних SCOPUS / Web of Science, авторських монографіях, конференціях і круглих столах, проходження НПП програм підвищення кваліфікації (стажування) тощо. ЕГ виявлено, що за деякими освітніми компонентами ОП не оновлюється рекомендована література. Під час роботи у фокус-групах з'ясовано, що за результатами науково-педагогічного стажування Рубежанська В. оновила тему 12 ОК21 додавши до неї специфіку організації фінансового контролінгу в системі фінансового управління підприємством та розширила тематику в інших ОК, які викладає на ОП; Борисюк К. за результатами проходження практики у Нац. банку Польщі та навчанні на грантовій програмі Кірккланда почала розглядати під час викладання ОК «Банківська справа» питання щодо ризиків у міжнародній банківській діяльності; Тринчук В. та Клапків Ю. застосовують технології штучної інтелігенції для підготовки квізів та тестів для здобувачів освіти під час викладання їхніх ОК. Моніторинг організації освітнього процесу за ОП здійснюється з метою підвищення якості ОП та її привабливості для здобувачів, підвищення здатності випускників до працевлаштування. На запит ЕГ були надані витяги протоколів засідань кафедри, що підтверджують зазначені зміни. Методичне забезпечення та відповідність НПП ОК, яку він викладає покладається на кафедру, безпосередньо завідувача, гаранта. За підсумками зустрічей з'ясовано, що підставами для перегляду змісту ОК є пропозиції стейкхолдерів, зміни нормативно-правової бази. ЕГ відзначає, що за даною ОП відсутні перешкоди щодо оновлення контенту ОК, має місце практика рецензування РП (<http://surl.li/rinqr>) і зміст ОК обговорюється на засіданнях кафедри. Втім окремі РП та силабуси ОК містять застарілу інформацію та деякі неточності й потребують коригування з урахуванням вимог сучасності (наприклад, в силабусі «Вступ до фаху» зазначено 8 семестр реалізації ОК, тоді як за НП це 1 семестр. Доцільно усунути неточність при подальшому формуванні/оновленні документів).

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Державний заклад «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» розвиває партнерство, шляхом укладення двосторонніх угод з іноземними університетами. Навчання, викладання та наукові дослідження на ОП тісно пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності ЗВО. Гарант ОП В. Тринчук є учасником семінарів від офісу фінансового омбудсмена Польщі, що дозволяє мати презентаційні матеріали для висвітлення питань захисту прав страхувальників. Викладачі університету мають досвід участі у міжнародній проєктній діяльності та пройшли стажування й підвищення кваліфікації за кордоном (Тринчук В., Клапків Ю., Борисюк К., Рубежанська В. тощо). Кафедра є співорганізатором міжнародних конференцій, міжнародних семінарів та круглих столів разом з міжнародними партнерами. Згідно з таблицею 2 відомостей СО ОП і додатковою інформацією ЕГ з'ясовано, що НПП кафедри мають тісні налагоджені зв'язки та досвід участі в навчанні й грантовій програмі Кірккланда, проходженні практики у Національному банку Польщі, стажування у Краківському Університеті, Балтійському науково-дослідному інституті проблем трансформації економічного простору (Латвія). Під час роботи з сайтом та отриманою інформацією під час зустрічі з роботодавцями й науковою спільнотою ЕГ підтверджено, що НПП кафедри, загалом ЗВО (https://luguniv.edu.ua/?page_id=62602) тісно співпрацює з такими міжнародними партнерами як: Батумський національний університет імені Шота Руставелі (Грузія) (<http://surl.li/riysx>); Лодзьким університетом (<http://surl.li/riyvtv>), Жешувським університетом (<http://surl.li/riyuh>), Краківським економічним університетом, Університетом ім. Марії Кюрі-Склодовської в Любліні; Вища школа менеджменту безпеки в Кошице, (Словачина); тощо. Більшість НПП кафедри мають сертифікат на рівні B2 щодо володіння іноземною мовою (отримано на запит ЕГ). Учасники освітнього процесу мають можливість користуватися загальнодоступними міжнародними інформаційними ресурсами та базами даних. НПП кафедри є членами редакційної колегії наукових видань, які входять до наукометричної бази Scopus - Insurance Markets and Companies, Environmental Economics, Investment Management and Financial Innovations, що сприяє інтернаціоналізації діяльності ЗВО. Гарант ОП є гостьовим лектором Краківського економічного університету та Жешувської політехніки, а до викладання окремих тем ОК ОП запрошуються гостьові лектори з країн ЄС (<http://surl.li/rizbf>). Втім ЕГ виявила, низьку активність здобувачів ОП щодо публікацій у закордонних виданнях (лише 3 тез за останні 4 роки) і те, що здобувачі не залучені до програм академічної мобільності. Під час резервної зустрічі представниця відділу міжнародних зв'язків засвідчила, що здобувачі даної ОП не приймали участь в міжнародній академічній мобільності.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

За ОП регулярно організовуються зустрічі із науковою академічною спільнотою, здобувачами, зовнішніми стейкхолдерами щодо оновлення ОП. Має місце рецензування РП НД. Викладання на ОП відбувається з

використанням напрацювань, які опубліковані в журналах проіндексованих у МНБД Scopus і Web of Science та за результатами стажування/підвищення кваліфікації НПП, у тому числі за кордоном. На даній ОП реалізується можливість для проходження онлайн практики з отриманням сертифікатів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Слабкі: 1. Має місце невідповідність змісту за темами в силабусі та відповідній йому РП НД за ОК22 і застаріла інформація. За ОК10, ОК13 не оновлюється рекомендована література, а за ОК5, ОК7, ОК25 не оновлено основний блок списку рекомендованої літератури. 2. У внутрішніх документах ЗВО не унормовано можливість проходження здобувачами онлайн практики. 3. Здобувачі не залучені до виконання НДР кафедри. 4. Здобувачам не надається право вільного вибору керівника курсової роботи і його призначає кафедра. 5. Низька активність здобувачів ОП щодо публікацій у закордонних виданнях (лише 3 тез за останні 4 роки). Здобувачі не залучені до програм академічної мобільності. 6. Не всі студенти знають про функціонування на кафедрі наукового гуртка. Рекомендовано: 1. Оновити РП ОК22 та її наповнюваність за темами відповідно до сучасних реалій, змін в Податковому кодексі щодо переліку чинних в Україні податків і зборів та внести корективи до змістовного наповнення дисципліни, а також більше уваги приділяти відповідності змістовного наповнення силабусу і РП. Актуалізувати список рекомендованої літератури в ОК10, ОК13 та основний блок списку рекомендованої літератури в ОК5, ОК7, ОК25 (до вересня 2024 р.). 2. Унормувати у внутрішніх документах ЗВО можливість проходження онлайн практики здобувачами, з огляду на актуалізацію такої форми та наявність прикладів за даною ОП (до вересня 2024 р.). 3. Активізувати діяльність щодо залучення здобувачів до виконання НДР кафедри. 4. Надати можливість здобувачам здійснювати вільний вибір керівників курсових робіт. 5. Актуалізувати діяльність щодо залучення здобувачів до публікацій у закордонних виданнях, а також до міжнародної академічної мобільності, у т.ч. за рахунок запровадження віртуальної академічної мобільності. 6. Покращити інформування здобувачів щодо діяльності наукового гуртка кафедри та підвищити їх залученість до участі в ньому.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Застосовуючи цілісний підхід при оцінюванні фактів та їхнього контексту й зважаючи на позитивні практики ЕГ зазначає, що ОП повністю відповідає якісним характеристикам за підкритеріями 4.1-4.3 та в достатній мірі за підкритерієм 4.4, 4.5. Враховуючи принципи поваги до автономії ЗВО, ЕГ дійшла висновку, що ОП «Фінанси, банківська справа та страхування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти загалом відповідає Критерію 4 з недоліками, що не є суттєвими та можуть бути усунені в короткий термін. Рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4 є досяжними. Експертна група вважає, що даний критерій відповідає рівню В.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання регламентуються такими документами: «Положенням про організацію освітнього процесу в ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»: <http://surl.li/nhnun> та «Положенням про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії для проведення атестації здобувачів вищої освіти в ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»: <http://surl.li/nigll>. Оцінювання досягнень студентами програмних результатів навчання здійснюється за допомогою поточного контролю, модульного контролю. Форми контролю та критерії оцінювання деталізуються в силабусі освітнього компоненту. Підсумковий контроль включає семестровий контроль (залік або екзамен) та атестацію здобувачів (захист кваліфікаційної роботи). Слід звернути увагу, що в таблиці 3 Звіту про самооцінювання серед форм і методів оцінювання представлені виключно іспит, залік та публічний захист. Аналіз змісту силабусів свідчить про те, що в окремих випадках форми контрольних заходів не дозволяють в повній мірі перевірити досягнення здобувачами вищої освіти результатів навчання, зокрема ПР 05 – ОК «Фондовий ринок», ПР 15 – ОК «Усна й письмова комунікація та академічна риторика», ПР 17 – ОК «Менеджмент», ПР 20 – ОК «Менеджмент». Під час зустрічі ЕГ зі здобувачами вищої освіти було з'ясовано, що форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводяться до здобувачів на початку вивчення дисципліни. Перед кожним контрольним заходом студентів інформують щодо критеріїв оцінювання, які містяться у силабусах. В процесі інтерв'ювання студенти підтвердили, що критерії оцінювання навчання є чіткими та зрозумілими.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Атестація здобувачів вищої освіти регулюється рядом нормативних документів ЗВО, а саме: «Положенням про організацію освітнього процесу в ДЗ «Луганський національний університет»: <http://surl.li/efpzh>, «Положенням про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії для проведення атестації здобувачів вищої освіти на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях»: <http://surl.li/aigwe>. Форма атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам Стандарту вищої освіти спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування, першого (бакалаврського) рівня (Наказ МОН України № 729 від 24 травня 2019 р.) (<https://cutt.ly/OEgYC4f>) та здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи. Результати аналізу відомостей про самооцінювання ОП та зустрічей із здобувачами вищої освіти свідчать про те, що до студентів доводиться необхідна інформація в частині написання та захисту кваліфікаційної роботи, зокрема шляхом проведення настановчих зустрічей. При цьому атестація здобувачів вищої освіти до 2020 року проводилась у формі кваліфікаційного екзамену, з 2020 року здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи. Кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти передбачено розміщувати у відкритому доступі у Репозиторії Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Однак за даною ОП роботи відсутні, оскільки виконання і захист кваліфікаційних робіт відбудеться вперше у 2023-2024 навчальному році.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедура проведення контрольних заходів регулюється «Положенням про організацію освітнього процесу в ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»: <http://surl.li/nhnuu>, «Положенням про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії для проведення атестації здобувачів вищої освіти на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях»: <http://surl.li/aigwe>, робочими програмами та си́лабусами відповідних освітніх компонентів. Під час зустрічі зі здобувачами вищої освіти та НПП було з'ясовано, що об'єктивність екзаменаторів забезпечується чіткістю критеріїв оцінювання та наданням повної інформації щодо умов та порядку проведення атестаційних заходів. Результати опитування здобувачів вищої освіти щодо якості забезпечення освітніх послуг за 2022/2023 н.р. свідчать про те, що респонденти, оцінюючи твердження «Викладачі об'єктивно оцінюють навчальні результати здобувачів вищої освіти», обрали варіант відповіді «Погоджуюся цілком» (75%) та «Погоджуюся частково» (25%). Оскарження результатів контрольних заходів регламентується Процедурою оскарження результатів семестрового контролю здобувача вищої освіти у ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» <http://surl.li/qcgrc>. Механізм повторного проходження контрольних заходів з відповідної дисципліни здійснюється згідно з Процедурою перескладання освітнього компонента у ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» <http://surl.li/qispj>. Під час проведення фокус-груп здобувачі вищої освіти підтвердили існування та чітке дотримання правил щодо можливостей оскарження результатів контролю, а також перескладання освітнього компонента.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності регламентуються внутрішньою нормативною базою ЗВО, зокрема Статутом ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»; Стратегією розвитку університету на 2019 – 2025 рр.; Положенням про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» (далі – Положення) <http://surl.li/nihhg>. На зустрічах зі студентами було підтверджено, що на систематичній основі здійснюється інформування здобувачів вищої освіти щодо принципів академічної доброчесності та відповідальності за їх порушення. Слід зазначити, що відповідно до Положення перевірка кваліфікаційних робіт на плагіат здійснюється із застосуванням сервісу Unicheck. Проте, на зустрічі №8 із представниками допоміжних (сервісних) структурних підрозділів в.о.начальника центру інформаційних технологій Семеновим М.А. було зазначено, що на момент проведення акредитаційної експертизи договір щодо застосування сервісу Unicheck відсутній.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Критерії оцінювання є чіткими, прозорими та зрозумілими для здобувачів вищої освіти. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів. Наявність офіційної реальної процедури оскарження результатів контрольних заходів та правил їхнього повторного проходження.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Слабкі: Форми контрольних заходів не завжди дають можливість встановити досягнення здобувачами вищої освіти результатів навчання за окремими освітніми компонентами, зокрема за ОК «Фондовий ринок» - ПР 05; ОК «Усна й письмова комунікація та академічна риторика» - ПР 15; ОК «Менеджмент» - ПР 17 та ПР 20. Рекомендовано: Конкретизувати форми контролю з метою забезпечення перевірки досягнення програмних результатів навчання.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Застосовуючи цілісний підхід при оцінюванні фактів та їхнього контексту й зважаючи на позитивні практики ЕГ зазначає, що ОП повністю відповідає якісним характеристикам за підкритеріями 5.2, 5.3 та частково узгоджена за підкритерієм 5.1, 5.4. Враховуючи принципи поваги до автономії ЗВО, ЕГ дійшла висновку, що ОП «Фінанси, банківська справа та страхування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти загалом відповідає Критерію 5 з недоліками, що не є суттєвими та можуть бути усунені в короткий термін. Рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5 є досяжними. Експертна група вважає, що даний критерій відповідає рівню В.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

ОП «Фінанси, банківська справа та страхування» реалізується на кафедрі фінансів, обліку та банківської справи, НПП якої викладають більшість обов'язкових та вибіркових компонентів. Для забезпечення обов'язкових компонентів ОП залучено 16 НПП, з яких – 5 докторів наук та 11 кандидатів наук, що свідчить про високу якість викладацького складу. До реалізації освітнього процесу за ОП, окрім кафедри фінансів, обліку та банківської справи, залучені НПП інших кафедр, зокрема кафедри: менеджменту; математики та інформатики; економіки і маркетингу; історії та археології; філософії та соціології; української мови; іноземних мов за професійним спрямуванням. Аналіз даних, наведених у відомостях про самооцінювання ОП, свідчить, що академічна та/або професійна кваліфікація викладачів в цілому відповідають цілям ОП та ПРН. Всі викладачі, задіяні до реалізації ОП, мають фахові публікації, більшість НПП мають публікації, що індексуються міжнародними наукометричними базами Scopus та/або WoS, брали участь у міжнародних наукових та/або освітніх проектах, є авторами та співавторами монографій, підручників та навчальних посібників. Під час інтерв'ювання та на основі наданих підтверджуючих документів було з'ясовано, що 7 викладачів, які залучені до реалізації ОП, мають сертифікат володіння іноземною мовою на рівні B2. Дані, представлені у відомостях про самооцінювання ОП, а також документи, надані на запит ЕГ, свідчать про те, що переважна більшість НПП мають 6 і більше пунктів відповідності професійних активностей згідно чинних Ліцензійних умов. Зокрема, Тринчук В.В., Чеботарьов В.А., Рязанова Н.О. мають високий рівень наукової активності: 10, 10 та 9 пунктів Ліцензійних умов відповідно; брали участь в реалізації міжнародних науково-дослідних проектів, мають досвід міжнародного стажування в європейських ЗВО, зокрема Лодзінському університеті (Польща). При цьому необхідно відмітити, що тематика наукових публікацій НПП не завжди дотична профілю дисципліни, що вони викладають, зокрема за ОК «Логіка та методологія наукового пізнання», ОК «Філософія», ОК «Статистика».

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Конкурсний добір викладачів ОП на вакантні посади регламентується «Положенням про порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»: <http://surl.li/aiicq> (далі – Положення). Конкурсний добір викладачів є прозорим та здійснюється на засадах відкритості, гласності, законності, рівності прав претендентів, незалежності, об'єктивності та обґрунтованості рішень, неупередженого ставлення до кандидатів на зайняття посад

науково-педагогічних працівників. Відповідно до Положення конкурс може бути оголошеним на посади, які будуть вакантними з наступного дня після закінчення строкового трудового договору (контракту) осіб, які обіймали ці посади. Конкурс на такі посади оголошують не пізніше ніж за два місяці до закінчення терміну дії строкового трудового договору (контракту). Заяви на участь у конкурсі мають право подавати особи, які мають науковий ступінь або вчене звання, а також особи, які мають ступінь магістра (спеціаліста) і за їхнім рівнем кваліфікації та професійними якостями відповідають вимогам, встановленим до науково-педагогічних працівників чинним законодавством України, Статутом Університету, вимогам посадових інструкцій науково-педагогічного працівника та умовам конкурсу. Перед укладанням трудового договору конкурсна комісія, відповідно до Положення про конкурсну комісію з відбору кандидатів для заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників у Державному закладі «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»: <http://surl.li/dlqms>, проводить відбір кандидатів. Під час проведення фокус-групи із викладачами було підтверджено чітке дотримання процедури конкурсного відбору кадрів.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Дані, представлені у відомостях про самооцінювання ОП, та результати зустрічі (зустріч № 6) свідчать про існування практики співпраці кафедри фінансів, обліку та банківської справи та роботодавців. Роботодавці залучаються до організації та реалізації освітнього процесу шляхом: рецензуванням ОПП (рецензентами ОП 2023-2024 н.р. є Шманьов С.В. – директор ДП ВКФ «Шатл»), гостьові та виїзні лекції (Новіков Є. – менеджер відділу аудиту KPMG в Україні; Любашенко І. – директор ТОВ «Українські страхові технології»; Charles K. Whitehead – директор-засновник програми «Право, технології та підприємництво» у Корнелльському технологічному інституті та ін.), участі у захисті кваліфікаційних робіт у якості голів екзаменаційних комісій (Маруженко Д.С. – заступник Генерального директора Представництва Willis Towers Watson Insurance Broking). Здобувачі вищої освіти під час зустрічі підтвердили залучення роботодавців до організації освітнього процесу. Здобувачі вищої освіти мають можливість онлайн проходження практики в UKRSIBBANK BNP Paribas Group <http://surl.li/nbzju>, Приватбанку <http://surl.li/nbzdk>. На сайті кафедри фінансів, обліку та банківської справи представлено перелік баз проходження виробничої практики здобувачів ОП, зокрема це ТОВ «ВМР Груп», ТОВ Фірма «РУБІН», ТОВ «Ньюст Технолоджіз оф Дефенс Груп», ПрАТ Страхова компанія «ПЗУ УКРАЇНА», ТОВ «ПромЕлектроСервіс», ДП ВКФ «ШАТЛ», ТОВ «ПромСофтСервіс», ТОВ «Семіол». У відомостях про самооцінювання ОП зазначено також, що «роботодавці активно залучаються до організації та реалізації освітнього процесу шляхом участі в засіданнях кафедри при обговоренні та внесенні змін в ОП». Проте, у протоколах засідання кафедри (протоколи №9 від 26.04.2022 р., №7 від 28.02.2023 р., №6 від 30.01.2024 р.), що були надані на запит ЕГ, дана інформація не знайшла підтвердження. Під час роботи фокус-груп було з'ясовано, що на кафедрі відсутня практика долучення роботодавців до виконання НДР.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Дані, представлені у відомостях про самооцінювання ОП, а також результати зустрічей з фокус-групами свідчать про існування практики залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців. Зокрема, в рамках вивчення ОК «Страховання» проведена зустріч з Генеральним директором Асоціації «Страховий бізнес», Головою комісії зі страхування Українського товариства фінансових аналітиків В. Черняхівським; ОК «Фінансовий ринок» – з радником Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку України С. Зубиком <http://surl.li/nbppt>; ОК «Бухгалтерський облік» – з практикуючим фахівцем у сфері аудиту підприємств Катериною Майер (м. Бремен, Німеччина). В рамках проведення гостьових лекцій відбулися зустрічі з представниками банківського та страхового бізнесу: Є. Панченко та О. Березовською – АТ «Ощадбанк»; Д. Шуляк – АТ страхова компанія «ARX» та Д. Татариним – ТБТ-Insurance Broker <http://surl.li/ndzrb>.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Підвищення кваліфікації НПП в ЗВО регламентується Положенням про підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників у Державному закладі «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» <http://surl.li/resou>. Науково-педагогічні працівники мають можливість здійснювати підвищення кваліфікації як в Україні, так і в інших країнах. Так, Рязанова Н.О., Тринчук В.В., Мальцева В.В., Рубежанська В.О., Рудой В.М. пройшли стажування у Краківському економічному університеті (Польща) https://luguniv.edu.ua/?page_id=11024. Під час роботи фокус-групи з НПП ЕГ було з'ясовано, що викладачі Луганський національний університет імені Тараса Шевченка мають можливість підвищення кваліфікації на безоплатній основі. Під час зустрічі з викладачами та роботодавцями було з'ясовано, що на кафедрі відсутня практика підвищення кваліфікації НПП на вітчизняних підприємствах, в установах та організаціях.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

У ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» розроблено механізми стимулювання викладацької майстерності. Університет стимулює професійний розвиток НПП у формі матеріального та нематеріального заохочення. Преміювання здійснюється за високий рівень публікаційної активності у виданнях, включених до наукометричних баз даних Scopus та/або WOS (Тринчук В.В., Клапків Ю.М., Рубежанська В.О.), викладання освітніх компонентів англійською мовою для здобувачів вищої освіти - іноземців (Тринчук В.В., Рубежанська В.О.). Ефективна науково-педагогічна діяльність викладачів може бути відмічена подяками ректора, грамотами та почесними грамотами відповідно до Положення про почесні нагороди Державного закладу «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»: <http://surl.li/dmqnm>. В ЗВО на систематичній основі здійснюється рейтингування науково-педагогічних працівників, що дозволяє з одного боку стимулювати професійну активність НПП, а з іншого є інструментом моніторингу професійної майстерності викладачів. В Університеті здійснюється рейтингування НПП за результатами наукової роботи відповідно до Положення про рейтингове оцінювання наукової діяльності науково-педагогічних працівників ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» <http://surl.li/qwpyyh>, що сприяє стимулюванню наукової діяльності науково-педагогічних працівників, а також підвищенню якості науки в ЗВО. Викладачі, задіяні до реалізації ОП (Клапків Ю.М., Колосов А.М., Чеботарьов В.А., Рязанова Н.О.), посідають провідні позиції у Рейтингу досягнень докторів наук, професорів природничо-математичних, технічних, медичних та економічних кафедр у науково-дослідній роботі за 2023 р. Слід зазначити, що при формуванні рейтингу НПП, доцільно також враховувати показники якості їх освітньої діяльності, що, в свою чергу, буде сприяти підвищенню педагогічної майстерності викладачів.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Наявність прозорої процедури конкурсного добору викладачів, що дає можливість забезпечення необхідного рівня їх професіоналізму для ефективної реалізації освітньої програми. Здійснюється залучення професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців до проведення аудиторних занять. Наявність механізму заохочення НПП за результатами їх наукової діяльності. Викладачі Університету мають можливість проходження курсів підвищення кваліфікації (стажування) як в Україні, так і в європейських ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Слабкі: 1. Тематика наукових публікацій НПП не завжди дотична профілю дисципліни, що вони викладають, зокрема за ОК «Логіка та методологія наукового пізнання», ОК «Філософія», ОК «Статистика». 2. Відсутність практики долучення роботодавців до виконання НДР. 3. Відсутність практики стажування НПП на підприємствах, в установах та організаціях. 4. Рейтинг викладачів враховує виключно показники наукової діяльності. Рекомендовано: 1. Посилити роботу щодо забезпечення дотичності публікацій НПП профілю дисциплін, які вони викладають за ОК4, ОК5, ОК11 (до вересня 2024 р.). 2. Запровадити практику виконання науково-дослідних тем у співпраці з роботодавцями. 3. Активізувати роботу з роботодавцями в частині надання можливостей для НПП проходити курси підвищення кваліфікації на підприємствах, організаціях, банківських установах, страхових компаніях України. 4. Враховувати показники якості освітньої діяльності НПП при рейтинговому оцінюванні їх діяльності.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Застосовуючи цілісний підхід при оцінюванні фактів та їхнього контексту й зважаючи на позитивні практики ЕГ зазначає, що ОП повністю відповідає якісним характеристикам за підкритеріями 6.2, 6.4, 6.6 та частково узгоджена за підкритерієм 6.1, 6.3, 6.5. Враховуючи принципи поваги до автономії ЗВО, ЕГ дійшла висновку, що ОП «Фінанси, банківська справа та страхування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти загалом відповідає Критерію 6 з недоліками, що не є суттєвими та можуть бути усунені в короткий термін. Рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6 є досяжними. Експертна група вважає, що даний критерій відповідає рівню В.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Під час акредитаційної зустрічі ЕГ встановила, що ЗВО має можливість користуватися сучасною матеріально-технічною базою. Під час огляду матеріально-технічної бази було підтверджено наявність навчальних, комп'ютерних і лекційних аудиторій, їдальні, спортивного залу та майданчику, місць для відпочинку. Під час зустрічі зі здобувачами ВО, ЕГ було встановлено, що студенти повністю задоволені умовами навчання та проведення позааудиторного часу. До структури ЗВО входить електронна бібліотека, доступ до якої відображений на сайті ЗВО (<http://surl.li/rfjqc>). Студенти та НПП під час зустрічі з ЕГ підтвердили її функціонування та зазначили, що користуються її ресурсами. Дистанційне навчання відбувається за допомогою системи Moodle (<http://surl.li/dqwrq>). У ході аналізу навчально-методичного забезпечення у цій системі ЕГ виявила відсутність регламентованої процедури наповнення курсів на платформі дистанційного навчання.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Під час зустрічей ЕГ зі здобувачами ВО, НПП й адміністративним персоналом та персоналом допоміжних (сервісних) структурних підрозділів було озвучено, що усі послуги електронної бібліотеки є безкоштовними. Студенти підтвердили наявність безкоштовного інтернету. ЕГ також встановила, що університет забезпечує вільний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та ресурсів: бібліотека, цифровий репозиторій, видання університету; сервіси корпоративної електронної пошти. Користування системою онлайн навчання Moodle також є безкоштовним. Здобувачі продемонстрували ЕГ обізнаність у користуванні зазначеним ресурсом.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Безпечне освітнє середовище на ОП регулюється рядом нормативних документів: Накази ректора (діяльність в умовах воєнного стану (<http://surl.li/rgihr>)). Також на сайті представлені нормативно-правова база діяльності в умовах воєнного стану (<http://surl.li/rgiix>) та "Система управління охороною праці" (<http://surl.li/qrwmm>), де представлена і система інструктажів з охорони праці, яка діє у ЗВО, а також пунктом 5 Колективного договору ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» на 2020 –2025 рр. (<http://surl.li/bikkm>). Правила внутрішнього розпорядку (п. 3.2.) регламентують обов'язки викладачів щодо виконання вимог охорони праці та БЖД (<http://surl.li/oqwsr>). За результатами зустрічі зі здобувачами ЕГ переконалась, що такі інструктажі проводяться на початку кожного семестру. Під час зустрічей ЗВО демонстрував навчальні корпуси, які обладнані системами протипожежної безпеки. Закладом було також укладено договір про спільне використання укриттів <http://surl.li/qcsga>. У ЗВО також функціонує Центр психологічного відновлення та адаптації (<http://surl.li/puzum>). Для здобувачів вищої освіти, викладачів та членів їх родин працівники центру проводять індивідуальні та групові тренінги (<http://surl.li/qcsfc>), консультації (<http://surl.li/qcseq>) та зустрічі: <http://surl.li/qcsfh>. Також під час зустрічі зі здобувачами ЕГ було з'ясовано про наявність укриття в навчальному корпусі. Основна роль стосовно врахування потреб здобувачів ВО призначено студентському самоврядуванню.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Під час зустрічей з фокус-групами та аналізу нормативних документів ЕГ встановила, що ЗВО належним чином реалізує організаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів ВО. Зокрема голова студентського самоврядування зазначила про постійний взаємозв'язок зі студентами ОП. Різні види підтримки здобувачів здійснюються через тьютора, НПП, психологічну службу, керівництво кафедри, відділи, інформаційні сайти кафедри, бібліотеки, мобільні додатки тощо. У ЗВО також активно функціонує також сектор студентської соціальної служби (<http://surl.li/dlzmo>), де надаються безкоштовні консультації з питань вирішення конфліктних ситуацій, психологічного відновлення, адаптації до навчального процесу, зокрема таким здобувачам, як ВПО, УБД, з тимчасово окупованих територій тощо. Під час зустрічі з фокус-групою керівник центру психологічного відновлення та адаптації зазначив, що проводить консультації у разі потреби та різноманітні тренінги і зазначив, що скарг від здобувачів щодо зазначених видів підтримки не надходило. Соціальна підтримка здійснюється через виплату стипендій, можливість отримання матеріальної допомоги (за потреби). Студенти під час зустрічі з ЕГ також зазначили, що отримують необхідну інформацію через Телеграм, вайбер, Zoom, Moodle. Що стосується сайту ЗВО загалом та кафедри зокрема, то вони потребують кращого ресурсного забезпечення. Це стосується послуг та видів робіт структурних підрозділів ЗВО, навчально-методичного забезпечення ОП, графіків консультацій, екзаменів, ліквідації заборгованості та інше. Для осіб з інвалідністю наявний пандус.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Під час зустрічі з гарантом ОП ЕГ було встановлено факти надання підтримки студентам сиротам, малозабезпеченим та студентам, які мають неповнолітніх дітей. Здобувачі ВО також підтвердили, що ЗВО пропонує і організовує таку підтримку у разі необхідності здобувача у ній. На ОП не має випадків навчання осіб з інвалідністю. Під час онлайн демонстрації матеріально-технічної бази ЕГ пересвідчилась в тому, що ЗВО створює належні умови для реалізації права на освіту для осіб з особливими потребами. Про наявність умов для реалізації права на освіту особам з інвалідністю та інших маломобільних груп населення свідчить висновок з обстеження території Вищого навчального закладу Укоопспілки (<http://surl.li/qqmde>), проте даний висновок стосується приміщення в місті Полтава, де за словами гаранта, відсутнє надання освітніх послуг здобувачам даної ОП.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Врегулювання конфліктних ситуацій у ЗВО відбувається згідно Колективного договору ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» на 2020-2025 рр. (<http://surl.li/bikkm>), Правил внутрішнього розпорядку ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» (<http://surl.li/fkocl>), Положення про порядок проведення службового розслідування стосовно посадових осіб (<http://surl.li/dnhzn>), Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу (<http://surl.li/erjto>), процедури вирішення конфліктних ситуацій, протидії булінгу, сексуальним домаганням, дискримінації, хабарництву (<http://surl.li/bikno>). ЗВО відстежує прояви булінгу, дискримінації, корупції шляхом анкетного опитування (<http://surl.li/frifix>). Відповідно до результатів опитувань (<http://surl.li/rgjit>) 100 % здобувачів зазначили, що проявів булінгу, корупції та сексуальних домагань не було. Представники студентського самоврядування зазначили, що проявів булінгу, корупції та сексуальних домагань не було. Учасники фокус-груп, зокрема здобувачі та НПП, засвідчили, що конфліктних ситуацій на ОП не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

В ЗВО наявні комп'ютерні класи з новим обладнанням (як результат грантової діяльності ЗВО). Аудиторії обладнані необхідними технічними засобами. Функціонує медіатека. Обладнані укріття.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Слабкі сторони: 1. Відсутність регламентованої процедури наповнення курсів на платформі дистанційного навчання. 2. Недостатня інформаційна підтримка здобувачів ВО, що стосується сайту ЗВО загалом та кафедри зокрема, то вони потребують кращого ресурсного забезпечення. Це стосується послуг та видів робіт структурних підрозділів ЗВО, навчально-методичного забезпечення ОП, графіків екзаменів, ліквідації заборгованості та інше. Рекомендація: 1. Менеджменту ЗВО ЕГ рекомендує розробити процедуру наповнення курсів на платформі дистанційного навчання до початку 2024-2025 н.р. 2. Наповнити сайт ЗВО загалом та кафедри, зокрема, освітнім контентом до початку першого семестру 2024-2025 навчального року.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Застосовуючи цілісний підхід при оцінюванні фактів та їхнього контексту й зважаючи на сильні сторони і позитивні практики ЕГ зазначає, що ОП повністю відповідає якісним характеристикам за підкритеріями 7.2, 7.3, 7.5, 7.6 та частково узгоджена за підкритерієм 7.1, 7.4. Враховуючи принципи поваги до автономії ЗВО, ЕГ дійшла висновку, що ОП «Фінанси, банківська справа та страхування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти загалом відповідає Критерію 7 з недоліками, що не є суттєвими та можуть бути усунені в короткий термін. Рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7 є досяжними. Експертна група вважає, що даний критерій відповідає рівню В.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП регламентуються такими документами внутрішньої нормативної бази: Положення про розроблення, затвердження, оновлення змісту та закриття освітніх програм у ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» <http://surl.li/nifhr>, Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» (зі змінами): <http://surl.li/niinq>; Положення про організацію освітнього процесу в ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»: <http://surl.li/nhnun>. ЕГ було з'ясовано, що основними етапами розробки та затвердження ОП є наступні: розроблення проєкту ОП проєктною групою; розміщення проєкту ОП на сторінці ОП на сайті університету; розгляд проєкту ОП представниками кафедри та зовнішніми стейкхолдерами; розгляд проєкту ОП та її схвалення вченою радою навчально-наукового інституту бізнесу і менеджменту; погодження проєкту ОП гарантом ОП, завідувачем кафедри, директором інституту; розгляд проєкту ОП та його затвердження вченою радою Університету; оприлюднення ОП на сайті Університету. За результатами перегляду ОП 2023 р. були внесені такі зміни: включено обов'язкові ОК: «Фондовий ринок», «Фінансова звітність та аналіз»; розширено перелік вибіркового ОК та включено англійські вибіркового ОК циклу професійної підготовки. На запит ЕГ було надано протокол засідання кафедри, де обговорювалися зазначені зміни до ОП (протокол №7 від 28.02.2023 р.).

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Процедури залучення здобувачів вищої освіти до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості регламентуються Положенням про внутрішню систему забезпечення якості освіти ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка»: <http://surl.li/niinq>, процедурою оцінки якості ОП та внесення змін до неї: <http://surl.li/niipd>. Здобувачі вищої освіти є членами робочих груп освітніх програм, зокрема Оніщенко Ю. є членом робочої групи ОП «Фінанси, банківська справа та страхування». Зворотній зв'язок зі студентами забезпечується через проведення опитування щодо якості забезпечення освітніх послуг <http://surl.li/gerol>. Під час роботи фокус-групи здобувачі вищої освіти підтвердили, що їх пропозиції були враховані під час перегляду ОП, зокрема: розширено перелік вибіркового ОК та включено англійські вибіркового ОК циклу професійної підготовки. Під час зустрічі зі студентським самоврядуванням було з'ясовано, що представники студентського самоврядування безпосередньо не беруть участь у процедурах періодичного перегляду ОП.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

В ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» реалізовано такі форми партнерства з роботодавцями у контексті процедур забезпечення якості: зовнішня експертиза ОП на етапах її затвердження і модернізації (отримано рецензію на ОП від директора ДП ВКФ «Шатл» Шманьова С.В.); участь у роботі робочої групи ОП, до складу якої входить Маруженко Д.С. – заступник Генерального директора Представництва Willis Towers Watson Insurance Broking. Під час онлайн зустрічі з роботодавцями було з'ясовано, що роботодавці беруть участь у забезпеченні якості ОП, а їх пропозиції враховуються при перегляді ОП. Зокрема, Лях О.М. – директор філії АТ КБ Приватбанк міста Миргород зазначив, що здобувачі вищої освіти мають змогу проходити практику в АТ КБ Приватбанк.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

В Університеті наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми «Фінанси, банківська справа та страхування». Під час роботи фокус-групи (зустріч № 9 з авторами відомостей про самооцінювання) ЕГ було з'ясовано, що моніторинг працевлаштування випускників здійснюється Центром розвитку кар'єри, одним із завдань якого є проведення опитування здобувачів вищої освіти, яке спрямоване на дослідження потреб у працевлаштуванні; моніторинг працевлаштування випускників та відстеження їхнього кар'єрного зростання. Проте, співробітники кафедри не залучаються на системній основі до процесів збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми «Фінанси, банківська справа та страхування».

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Функціонування внутрішньої системи забезпечення якості регламентується Положенням про внутрішню систему забезпечення якості освіти ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» (зі змінами): <http://surl.li/niinq>. Під час перегляду ОП у 2020, 2022, 2023, 2024 роках представниками робочої групи, стейкхолдерами були сформульовані пропозиції щодо внесення відповідних змін, зокрема: форм атестації, розширення каталогу вибіркових дисциплін (в т.ч. включено англomовні дисципліни), уточнення структурно-логічної схеми; перерозподілу обсягу кредитів освітніх компонент; включення ОК «Фондовий ринок», ОК «Фінансова звітність та аналіз» до переліку обов'язкових освітніх компонентів професійної підготовки. Отримані рекомендації від зовнішніх та внутрішніх стейкхолдерів були враховані в ОП за відповідні роки (підтверджено отриманими на запит ЕГ витягами з протоколів засідання кафедри та під час роботи з фокус-групами). Під час роботи фокус-групи гарантом було зазначено, що на сьогоднішній день проблемами реалізації ОП є: недостатньо розвинена практика внутрішньої та міжнародної академічної мобільності здобувачів вищої освіти.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація ОП «Фінанси, банківська справа та страхування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок є первинною. Під час зустрічі з гарантом ЕГ було з'ясовано, що при вдосконаленні ОП враховуються результати акредитації інших ОП ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» у 2022 – 2023 н. р. Результати проведених акредитацій узагальнюються в окремому документі, який розміщують на сайті <http://surl.li/qmige>.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

В академічній спільноті ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» сформована культура якості, яка полягає в усвідомленні кожним учасником освітнього процесу його внеску в розвиток освітньої діяльності. Учасники академічної спільноти Університету залучені до процедур внутрішньої системи забезпечення якості на рівні ОП як члени робочої групи. Інституційна структура внутрішньої системи забезпечення якості має п'ять рівнів: 1-й рівень: здобувачі вищої освіти; 2-й рівень: кафедри; гарант ОП; група забезпечення; 3-й рівень: директорат ННІ; вчена рада ННІ; органи студентського самоврядування; 4-й рівень: відділи: навчальний, управління якістю освітньої діяльності, міжнародних зв'язків, бібліотека, органи студентського самоврядування та інші підрозділи; 5-й рівень: наглядова рада, вчена рада, ректор, проректори. У внутрішній системі забезпечення якості вищої освіти також беруть участь загальноуніверситетські служби і відділи. Розподіл функціональних обов'язків, повноважень та прав усіх цих підрозділів викладений у відповідних локальних нормативних актах, розміщених на сайті ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Університет дотримується визначених внутрішньою нормативною базою процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП. Здобувачі вищої освіти долучаються до процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП на основі ефективного зворотнього зв'язку. В Університеті сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми: як її змісту, так і процесів реалізації.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Слабкі: 1. Відсутність практики залучення представників студентського самоврядування до процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП. 2. Співробітники кафедри не залучаються до процесів збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми «Фінанси, банківська справа та страхування». Рекомендовано: 1. Забезпечити на системній основі залучення представників студентського самоврядування до процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП відповідно до внутрішньої нормативної бази університету. 2. Вжити заходи щодо здійснення загального моніторингу кар'єрного шляху випускників ОП та застосовувати їх досвід під час удосконалення ОП.

Рівень відповідності Критерію 8.

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Застосовуючи цілісний підхід при оцінюванні фактів та їхнього контексту й зважаючи на позитивні практики ЕГ зазначає, що ОП повністю відповідає якісним характеристикам за підкритеріями 8.1, 8.2, 8.3, 8.5, 8.6 та частково узгоджена за підкритерієм 8.4. Враховуючи принципи поваги до автономії ЗВО, ЕГ дійшла висновку, що ОП «Фінанси, банківська справа та страхування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти загалом відповідає Критерію 8 з недоліками, що не є суттєвими та можуть бути усунені в короткий термін. Рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8 є досяжними. Експертна група вважає, що даний критерій відповідає рівню В.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила і процедури, що регулюють права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації ОП. Права та обов'язки учасників освітнього процесу регулюються документами, розробленими з урахуванням вимог чинного законодавства, які розміщені на сайті Університету: Статут ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»: <http://surl.li/dksgz>; Колективний договір: <http://surl.li/bikkm>; Положення про організацію освітнього процесу: <http://surl.li/efpzh>; Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу: <http://surl.li/erjto>. Усі зазначені документи знаходяться у вільному доступі на головній сторінці ЗВО у рубриці «Публічна інформація». Окрім цього під час зустрічі зі здобувачами та НПП ЕГ переконалась у тому, що учасники освітнього процесу обізнані з даними документами. Так наприклад, під час зустрічі зі здобувачами вищої освіти ЕГ встановила, що права та обов'язки регулюються також умовами контракту.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

ЕГ переконалась, що інформація про ОП в редакції 2023 року та її ОК розміщено у вільному доступі (<http://surl.li/rfjvo>). Пропозиції зацікавлені особи можуть надсилати на пошту finance.luguniv21@gmail.com. Проект ОП 2024 року, протоколи обговорень та таблиця пропозицій розміщені у загальному доступі (<http://surl.li/rfjvt>).

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На офіційному веб-сайті ЗВО ОП «Фінанси, банківська справа та страхування» 2023 року розміщена (<http://surl.li/rfjvg>). Робочі програми освітніх компонентів знаходяться у вільному доступі на сайті кафедри (<http://surl.li/rfjhj>).

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Чітке регламентування прав та обов'язків всіх учасників освітнього процесу, їх доступність та прозорість. Наявність активних сторінок у соціальних мережах.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Рекомендація: ЕГ рекомендує розміщувати інформацію не на гугл-диску, а на офіційній сторінці кафедри, офіційному веб-сайті ЗВО.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Застосовуючи цілісний підхід при оцінюванні фактів та їхнього контексту й зважаючи на сильні сторони і позитивні практики ЕГ зазначає, що ОП повністю відповідає якісним характеристикам за підкритеріями 9.1-9.3. Враховуючи принципи поваги до автономії ЗВО, ЕГ дійшла висновку, що ОП «Фінанси, банківська справа та страхування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти загалом відповідає Критерію 9 з невеликими, що не є суттєвими та можуть бути усунені в короткий термін. Рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9 є досяжними. Експертна група вважає, що даний критерій відповідає рівню В.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Слатвінська Марина Олександрівна

Члени експертної групи

Гриценко Лариса Леонідівна

Кривіцька Віта Сергіївна